

BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ KISMEN ÖDEME UYGULAMASI

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından yapılan ve 1 Temmuz 2024 tarihinde yürürlüğe giren düzenlemeler uyarınca katılımcılar, evlilik, konut alımı ve doğal afet durumlarında Bireysel Emeklilik Sözleşmelerindeki devlet katkısı hariç birikimlerinin %50'sine kadar olan miktarı, devlet katkısı tutarlarının da konut alımı ve evlilik hallerinde kısmen ödemeye konu tutarın %20'si, doğal afet halinde de kısmen ödemeye konu tutarın %25'i dahil olacak şekilde kısmi olarak çekebileceklerdir.

Bu sayede aktif bir Bireysel Emeklilik Sözleşmesi (BES) olan katılımcılar, sistemden tamamen ayrılmaya gerek duymadan, acil nakit ihtiyaçlarında BES birikimlerinden de faydalanabileceklerdir.

Bu konudaki süreç hakkındaki detaylara, aşağıda yer alan Sıkça Sorulan Sorular bölümünden ulaşılabilir.

KISMEN ÖDEME UYGULAMASINDAN KİMLER YARARLANABİLİR?

En az beş yıldır Bireysel Emeklilik Sisteminde yer alan ve başvuru tarihi itibarıyla geçerli olan aylık brüt asgari ücret tutarının en az beş katı kadar katkı payı ödemiş olan katılımcılar, kısmen ödeme başvurusunda bulunabilirler. Katılımcılar, uygulama kapsamındaki evlilik, konut alımı ve doğal afet durumlarının her biri için bir defaya mahsus olmak üzere kısmen ödeme hakkını kullanabilirler.

KISMEN ÖDEME UYGULAMASININ ŞARTLARI NELERDİR?

Katılımcılar, kısmen ödeme alma hakkını kullanabilmek için kısmen ödeme tarihinden itibaren üç yıl içinde (emeklilik, vefat veya maluliyet halleri hariç), kısmen ödemeye konu sözleşmesini sistemden çıkış işlemi ile sonlandırmayacağına dair taahhüt vermek şartıyla bu uygulamadan faydalanabilirler.

EVLİLİK, KONUT ALIMINI VE DOĞAL AFET DIŞINDA FARKLI BİR SEBEPTEN ÖTÜRÜ BES BİRİKİMİNDEN KISMEN ÖDEME ALINABİLİR Mİ?

Hayır, yasal mevzuat sadece evlilik, konut alımı ve doğal afet durumlarında katılımcılara BES'teki birikimlerinden kısmen ödeme alabilme hakkı tanımıştır. Onun dışındaki durumlarda BES'ten kısmen ödeme alabilmek mümkün değildir.

HANGİ BİREYSEL EMEKLİLİK SÖZLEŞMELERİ (BES) BU UYGULAMAYA DAHİL EDİLMİŞTİR?

Mevcutta Bireysel Emeklilik veya Gruba Bağlı Bireysel Emeklilik sözleşmeleri bulunan katılımcılar, bu uygulamadan faydalanabilirler. İşveren Grup Emeklilik Sözleşmeleri, Otomatik Katılım Sistemi kapsamında yapılan sözleşmeler ile üzerinde haciz veya rehin bulunan veya yürürlükte bulunan bir alacağın devri sözleşmesine konu olan sözleşmeler için kısmen ödeme başvurusunda bulunulamaz.

BES KISMEN ÖDEME UYGULAMASINDA SÜREÇ NASIL İŞLER?

- Bireysel Emeklilik Şirketi, kısmen ödeme hakkını kullanmak isteyen katılımcının başvurusunu yapabilmesi için kısmen ödeme talep formunu, Emeklilik Şirketi'nin internet sitesinde bulunan güvenli sayfaya yükler.
- Katılımcı, eksiksiz olarak doldurduğu kısmen ödeme talep formunu; imzalayarak posta yoluyla veya onaylayarak elektronik iletişim araçlarıyla Emeklilik Şirketi'ne ulaştırır.
- Emeklilik Şirketi, kısmen ödeme talep formundaki bilgilerin uygunluğunu kontrol eder.
- Başvurunun mevzuatta belirtilen gerekli şartları sağlamaması durumunda, katılımcı, başvuru formunun Emeklilik Şirketi'ne ulaştığı tarihten itibaren üç iş günü içinde gerekçesiyle bilgilendirilir.
- Başvurunun kabul edilmesi durumunda ise başvuru formunun Emeklilik Şirketi'ne ulaştığı tarihten itibaren on iş günü içinde kısmen ödemeye konu tutar, Emeklilik Şirket'i tarafından katılımcının belirttiği hesaba ödenir.

KISMEN ÖDEME ALABİLMEK İÇİN HANGİ BELGELERİN İBRAZ EDİLMESİ GEREKLİDİR?

- **Konut Alımı Durumunda:** Başvuru tarihinden iki ay öncesine kadar veya kısmen ödeme tarihinden itibaren iki ay içinde aldığı konutun, kendi adına en az yüzde elli sahiplik payını gösteren kat mülkiyeti veya kat irtifakı kurulmuş tapu belgesinin bir nüshası şirkete ibraz edilir.
- **Evlilik Durumunda:** Başvuru tarihinden önceki iki ay içinde veya kısmen ödeme tarihinden itibaren iki ay içinde evlendiğini gösteren, e-Devlet üzerinden alınmış nüfus kayıt örneğinin bir nüshası şirkete ibraz edilir.
- **Doğal Afet Durumunda:** Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından duyurulan belgenin bir nüshası şirkete ibraz edilir.

BELGELER NE ZAMAN İBRAZ EDİLMELİDİR?

Konut alımı ve evlilik durumlarında ilgili belgeler kısmen ödeme başvurusu esnasında veya başvurudan sonra iki ay içerisinde Bireysel Emeklilik Şirketine ibraz edilmelidir.

KISMEN ÖDEME TUTARI NASIL HESAPLANIR?

- Kısmen ödemeye ilişkin işlem ve hesaplamalar, başvuru tarihinde katılımcının hesabında bulunan fon pay adedi üzerinden yapılır. Başvuru tarihinde bekleyen fon alım talimatları ile henüz katılımcının hesabına intikal etmemiş katkı payı ve Devlet katkısı tutarları dikkate alınmaz.
- Hesabında birden fazla çeşit fon payı bulunan katılımcının kısmen ödeme tutarının ödenmesi amacıyla katılımcının hesabında bulunan her fon çeşidinden, kısmen ödeme tutarının toplam birikimine oranı kadar oranda fon payı satım talimatı verilir.
- Kısmen ödeme tutarının ödenmesi amacıyla fon satım talimatı verilecek fon adedi hesaplanırken, işlemi devam eden fon dağılım değişikliği, plan değişikliği veya kesintilere ilişkin süreçler varsa öncelikle bu işlemler tamamlanır. Belge ibrazının başvuru sonrasında yapılması durumunda en fazla iki ay olmak üzere katılımcının kısmen ödeme süreci sonlanana kadar fon dağılım değişikliği yapılamaz.
- Kısmen ödeme tutarı, en geç tüm fon paylarının nakde dönüştüğü günü takip eden ilk iş günü katılımcı hesabına ödenir ve kısmen ödeme tarihi ile belgelerin kısmen ödeme başvurusundan sonra ibraz edilmesi durumunda belgelerin son ibraz tarihi bilgisi elektronik iletişim araçlarıyla katılımcıya bildirilir.
- Belgelerin kısmen ödeme başvurusundan sonra ibraz edilmesi durumunda, Devlet katkısı, en geç fon paylarının nakde dönüştüğü günü takip eden ilk iş günü katılımcıya ödenir.
- Nakde dönüştürülmüş tutarın herhangi bir sebeple on iş günü içinde ödenememesi ve kısmen ödeme işleminin gerçekleştirilememesi durumunda katılımcının kısmen ödeme başvurusu yapılmamış sayılır ve bu tutar iki iş günü içinde katılımcının mevcut fon dağılım tercihine uygun olarak yatırıma yönlendirilir.
- Doğal afet durumları için yapılan başvurulara istinaden ödenecek kısmen ödeme tutarı, doğal afetin gerçekleşmesinden önceki en son hesap gününde katılımcının mevcut fon payları esas alınarak hesaplanır, hesap gününde bekleyen fon alım emirleri dikkate alınmaz.

KISMEN ÖDEME KAPSAMINDA KATILIMCIYA ÖDENECEK DEVLET KATKISI TUTARI NASIL HESAPLANIR?

Kısmen ödeme alan katılımcının, Devlet katkısı ödemesi yapılacağı tarihte ilgili sözleşmenin Devlet katkısı hesabında bulunan tutarla sınırlı olmak üzere hesabından;

a) Konut alımı ve evlilik kapsamındaki hallerde kısmen ödemeye konu tutarın **yüzde yirmisi**,

b) Doğal afet halinde kısmen ödemeye konu tutarın **yüzde yirmi beşi**,

oranına karşılık gelen miktardaki fon payının satım talimatı verilir ve fon paylarının nakde dönüştüğü gün elde edilen nakit tutar, Devlet katkısı hesabından çıkarılarak katılımcıya kısmen ödeme tutarı ile birlikte ödenir.

Devlet katkısı, belge ibrazının başvuru sonrasında yapıldığı hallerde belge ibraz tarihinden itibaren on iş günü içinde ödenir.

YERSİZ KISMEN ÖDEME NEDİR?

Evlilik ve konut alımı durumlarından birisi gerekçe gösterilerek gerçekleştirilen kısmen ödemeden sonra söz konusu hâllerin oluşmaması veya gerekli belgelerin ibraz edilmemesi durumunda kısmen ödeme hakkı kullanılmış sayılır ve katılımcıya ödenen kısmen ödeme tutarı “yersiz kısmen ödeme” statüsünde kabul edilir.

Bu durumda Emeklilik Şirketi, katılımcıya ödenen kısmen ödeme tutarının yersiz kısmen ödeme statüsünde kabul edildiği tarihten sonra bir ay içinde; katılımcının Devlet katkısı hesabındaki tutarla sınırlı olmak kaydıyla, yersiz kısmen ödeme statüsündeki tutarın Devlet katkısı hesaplamasına esas teşkil eden oranındaki tutarına karşılık gelen miktardaki fon payının satım talimatını verir ve fon paylarının nakde dönüştüğü gün elde edilen nakit tutarı, Devlet katkısı hesabından çıkararak Bakanlık hesabına öder.

SİSTEMDE KALMA TAAHHÜDÜ YERİNE GETİRİLMEZSE NE OLUR?

Katılımcıların kısmen ödeme tarihinden itibaren üç yıl içinde (emeklilik, vefat veya maluliyet halleri hariç), kısmen ödemeye konu sözleşmesini sistemden çıkış işlemi ile sonlandırmayacağına dair verdikleri taahhüdü yerine getirmemeleri durumunda Emeklilik Şirketi, katılımcıya kısmen ödeme hakkı kapsamında ödenen Devlet Katkısı tutarını, mevzuatta belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte katılımcıya ödenecek tutardan indirerek Emeklilik Şirketi'nin bağlı bulunduğu vergi dairesine öder.

KISMEN ÖDEMEYE KONU SÖZLEŞMELER AKTARIMA TABİ OLABİLİR Mİ?

Kısmen ödemeye konu olan Bireysel Emeklilik Sözleşmeleri, kısmen ödeme tarihinden itibaren üç ay geçmedikçe aktarıma konu edilemez.